

-*-

SENTÈNCIA 17-03 DE 11 DE JULIOL DE 2003

Ponent : M.I. Sr. Yves PICOD

ANTECEDENTS DE FET

I.- RESULTANT: Que en el marc de l'expedient 3-3/97, de fallida de Màrius Adolf G.G. i de la societat "Construccions Margra S.A." en data 12 de setembre de 2001, l'Hble. Tribunal de Batlles va dictar aute en el qual va acordar:

"Declarar en estat de cessació de pagaments i fallida a la Sra. Montserrat G.O., així com a la societat Feno SA."

Disconforme amb l'aute anterior Montserrat G.O. en nom propi i com a representant de Feno SA. va interposar recurs d'apel·lació.

Per Aute de 26 de febrer de 2003, la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia va desestimar aquest recurs d'apel·lació i confirmà l'aute apel·lat, considerant principalment que no s'ha comès cap vulneració de l'article 10 de la Constitució andorrana, el greuge al·legat essent totalment inexacte (pretenia la recurrent que no s'havia pres la seva declaració sobre les activitats de la societat Feno S.A.) i per altra part les condicions d'aplicació del Decret de Fallida de 4 d'octubre de 1969 estaven reunides.

Posteriorment Montserrat G.O. ha instat davant la Batllia de guàrdia un procediment urgent i preferent previst a l'art. 41.1 de la Constitució, demanant que es dicti resolució declarant la nul·litat dels dos autes esmentats per vulneració de l'article 10 de la Constitució.

Per aute de data 31 de març de 2003, la Batllia va decidir no donar lloc a les pretensions formulades per Montserrat G.O. actuant en nom i interès propi i en la seva qualitat de Presidenta de la societat Feno S.A.

II.- RESULTANT: Que contra aquest Aute Montserrat G.O. ha formulat recurs d'apel·lació. El President del Tribunal Superior de Justícia ha designat la Sala Penal per resoldre el recurs.

Estima el recurrent que s'ha utilitzat el procediment legal escaient. sosté que les vulneracions del dret a la jurisdicció no poden ésser resoltes en aquest

procediment urgent i preferent escollit donat que existeix un procediment específic vinculat per l'article 94.1 de la Llei Qualificada del Tribunal Constitucional. Afegeix en quant a la qüestió de fons, que Montserrat G.O. no ha estat interrogada sobre els fets en base als quals el Tribunal de Batlles ha fonamentat la seva decisió de decretar la fallida i afegeix que l'autè pronunciat per la Sala Civil ha vulnerat el seu dret a obtenir una decisió completa fonamentada en dret, ja que la sentència no s'ha pronunciat sobre els motius del recurs d'apel·lació.

III.- RESULTANT: Que el Ministeri Fiscal s'oposa al recurs i demana la confirmació de l'autè recorregut, estimant que aquest recurs no s'havia de resoldre per la via del procediment urgent i preferent de l'art. 41.1 de la Constitució.

FONAMENTS DE DRET

I.- CONSIDERANT: que l'article 94.1 de la Llei Qualificada del Tribunal Constitucional, preveu que: "si es produeix vulneració d'algun dels drets recollits en l'article 10 de la Constitució en el decurs o amb motiu d'un procediment judicial o prejudicial, el subjecte afectat ha d'al·legar aquesta lesió en defensa del seu dret davant l'òrgan judicial ordinari pels mitjans i recursos que la legislació estableixi".

La doctrina jurisprudencial del Tribunal Constitucional, expressada per Aute de data 2 de juliol del 1999 en el marc de la causa 99-1-RE, en el seu apartat de Fonaments Jurídics, és la següent: "Primer. El capítol sisè de la Llei Qualificada del Tribunal Constitucional que fa referència al procediment a seguir per poder interposar recurs d'empara, conté tres parts ben diferenciades que convé recordar: el recurs d'empara (article 95) contra actes del Consell General, que no tinguin caràcter de llei, (...), el recurs general d'empara (articles 85 a 92), que fa referència a la protecció dels drets reconeguts en els capítols III i IV del títol II de la Constitució (...). I el recurs especial d'empara (article 94, recentment modificat), que es pot interposar contra les actuacions judicials, dins d'un procediment judicial o prejudicial que vulnerin algun dels drets continguts en l'article 10 de la Constitució. (...) Tercer. (...) Per tant si s'invoca la vulneració de l'article 10 de la Constitució, la via processal requerida és la que preveu l'article 94 de la Llei de Modificació de la Llei Qualificada del Tribunal Constitucional, desenvolupada per la Llei de Modificació de

la Llei Transitòria de Procediments Judicials, en l'article 1, que introdueix una secció tercera Incident de nul·litat d'actuacions, i en concret l'article 18 bis (...)"

Per tant, el Tribunal Constitucional exigeix de manera taxativa, per a la interposició del recurs d'empara, l'esgotament previ de tots els recursos que estableix la legislació i un d'aquest és l'incident de nul·litat d'actuacions (Autes del 9 de maig i 30 de juny de 2003 del Tribunal Constitucional).

Doncs quan s'invoca la vulneració de l'article 10 de la Carta Magna en un procés judicial, la via adequada és la dels recursos ordinaris que corresponguin i, en darrer terme, l'incident de nul·litat d'actuacions que regula l'article 18 bis de la Llei Transitòria de Procediments Judicials, com a remei previ al recurs d'empara de l'article 94 de la Llei Qualificada del Tribunal Constitucional.

Aquesta doctrina ja aplicada varies vegades per la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia (per exemple la Sentència núm. 01-21 del 19 d'abril de 2001) és una manifestació del principi "specialia generalibus derogant" i del principi de subsidiaritat del recurs d'empara.

En el cas avui examinat, l'interessat sosté que s'ha vulnerat el dret fonamental a la jurisdicció en el procediment judicial seguit davant el Batlle i la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia. Havia doncs de formular un incident de nul·litat davant aquella Sala en lloc d'un procediment d'urgència davant el batlle de guàrdia per fer pronunciar la nul·litat de la Sentència de la mateixa sala. Tota interpretació contrària seria una vulneració total del principi de jerarquia: un batlle podria controlar l'apreciació jurídica resultant d'una decisió del Tribunal Superior, ço que seria incoherent. Seria també una desviació del recurs d'empara consistint en convertir el Tribunal Constitucional en òrgan de revisió de les decisions de la justícia ordinària o en Tribunal de tercera instància, negant així d'aquesta manera el caràcter excepcional i subsidiari del recurs d'empara.

En conseqüència, la via escollida pel recurrent és improcedent, ja que la vulneració de l'article 10 del text constitucional en una actuació judicial no es pot fer valer a través del procediment de l'article 41.1 de la Constitució. Només el propi òrgan judicial pot revocar les seves decisions en virtut dels recursos procedents o de l'incident de nul·litat.

II.- CONSIDERANT: Per aquestes raons s'ha de desestimar el recurs interposat amb la imposició de les costes processals del recurs al recurrent.

Vistes la Constitució, El Codi Penal, el Codi de Procediment Penal, la jurisprudència d'aplicació, i altres fonts del Dret del Principat d'Andorra,

La Sala Penal del M.I. Tribunal Superior de Justícia d'Andorra,

D E C I D I M

1.- Desestimar el recurs d'apel·lació formulat en nom i interès de Montserrat G.O.

2.- Confirmar íntegrament l'aute dictat per l'Hble. Batlle Meritxell PICART SÀNCHEZ en data 31 de març de 2003.

3.- Imposar a la recurrent el pagament de les costes processals causades pel recurs.

4.- Retornar la Causa al M. Iltre. Tribunal de Corts, amb certificació de la present Sentència, per al seu compliment i execució.

Així, per aquesta nostra sentència, definitivament jutjant, ho manem i signem.